

32.

**Ferenc pápánk szerdai katekézise
2013. szeptember 11-én**

Az Egyház a keresztények Anyja

Kedves Testvéreim!

Folytassuk a Hit évében az Egyházzal szülő katekézis sorozatot. A képek között, amelyeket a II. Vatikáni Zsinat kiválasztott, hogy könnyebben érthetővé tegye az Egyház természetét, ott van az „anya” is: az Egyház anyánk a hitben, a természetfeletti életben (v.ö. Lumen gentium 6. 14. 15. 41. 42). Ezt a képet használták leggyakrabban az egyházatyák az első századokban, és úgy gondolom, hasznos számunkra is. Számomra az Egyház egyik legszebb képe: az Egyház anyja! De milyen értelemben és hogyan anyja az Egyház?

Induljunk ki az emberi anyaságból: mit is tesz egy anya?

1. Az anya mindenekelőtt életet fogan, kilenc hónapon át méhében hordozza gyermekét, majd világra hozza. Így az Egyház is: fogan bennünket a hitben a Szentlélek tevékenysége által, aki termékenyíti őt, mint ahogy Szűz Máriával tette. Az Egyház és Szűz Mária mindketten anyák; amit elmondunk az Egyházzal, az elmondható a Szűzanyáról is, és amit a Szűzanyáról mondunk, elmondható az Egyházzal is!

Kétségtelen, a hit személyes cselekedet: „én hiszek”, személy szerint én válaszolok Istennek, aki megismerteti magát, és barátságra akar lépni velem (vö. Lumen gentium, 39.) De a hitet én másoktól kapom, a családban, egy közösségben, amely megtanít annak kimondására, hogy „hiszek”, „hiszünk”. A keresztény ember nem sziget! Nem valami laboratóriumban válunk hívővé, nem magunktól, a saját erőnkkel leszünk keresztények, hanem a hit ajándék, Isten ajándéka, amelyet az Egyházban és az Egyház által kapunk.

Az Egyház a hit életét a keresztségben adja: a megkeresztelés pillanatában születünk Isten gyermekévé, akkor ajándékozza nekünk Isten életét, anyaként hoz világra bennünket. Ha ellátogattok a pápa székesegyháza, a lateráni Szent János-bazilika mellett baptisztériumba, benne találtok egy latin feliratot, amely ezt mondja: „Isteni eredetű nép születik itt, melyet a Szentlélek hoz létre, aki termékenyíti ezt a vizet; az Anyaszentegyház e hullámok között hozza világra gyermekeit.”

Ez a felirat nagyon fontos dolgot hoz tudomásunkra: részesedésünk az Egyházban, nem valami formális, külsőséges dolog, nem egy űrlap kitöltése, hanem belső és eleven cselekedet; az Egyházhoz nem úgy tartozunk, mint egy társulathoz, párthoz, vagy bármilyen más szervezethez. A kötelék eleven, mint amilyen az édesanyánkhoz kapcsol bennünket, mert ahogyan Szent Ágoston mondja: „az Egyház valóságosan anyja a hívőknek” (De moribus Ecclesiae, I, 30, 62–63: PL 32,1336).

Tegyük fel magunknak a kérdést: Minek látom én az Egyházat? Ha tisztelettel vagyok a szüleim iránt, mert életet adtak nekem, tisztelettel vagyok-e az Egyház iránt, azért, mert a keresztség

által a hitben világra hozott? Hány keresztyén emlékszik saját keresztelese dátumára? Szeretném ezt megkérdezni mindnyájatoktól, de a szívetekben adjatok rá választ: Hányan tudjátok keresztelestek pontos dátumát? Látom, néhányan felemelik a kezüket, de hányan nem tudják ezt! De a keresztelestünk dátuma az Egyházba születésünk időpontja, amikor anyánk, az Egyház megszült bennünket!

És most adnék egy házi feladatot: amikor ma hazatértek, próbáljátok kideríteni, hogy mikor lettetek megkeresztelve, hogy megünnepelhessétek hálaadásul az Úrnak ezért az ajándékért. Megteszitek? Szeretjük-e úgy az Egyházat, ahogyan édesanyánkat szeretjük, megértve a hibáit is? Minden édesanyának megvannak a maga hibái, mindegyikünknek vannak hibái, de amikor az édesanya hibáiról van szó, megértőek vagyunk és hibáival együtt szeretjük.

Az Egyháznak is megvannak a hibái: de szeretjük-e úgy, mint anyánkat, segítjük-e, hogy egyre szebb, egyre hitelesebb legyen, egyre jobban kövesse az Urat? Rátok bízom ezt a kérdést, de a feladatot ne felejtsetek el: derítsétek ki keresztelestek időpontját, hogy megjegyezzétek és ünnepelni tudjátok.

2. Egy édesanya nem csak adja az életet, hanem nagy gonddal segíti gyermekeit a fejlődésben, szoptatja, táplálja, megtanítja járni az életben, mindig figyelemmel kíséri őket együttérző szeretetével, akkor is, amikor a gyermekek már felnőttek. Tud bátorítani, megbocsátani, megérteni, ott lenni a beteg és szenvedő gyermek mellett. Egy szóval a jó édesanya segíti a gyermekeit, hogy ki tudjanak lépni önmagukból, hogy ne maradjanak kényelmesen az anyai szárnyak alatt, mint a csibék az kotlós szárnyai alatt.

Az Egyház mint jó anya ugyanezt teszi: kíséri növekedésünket azzal, hogy átadja nekünk Isten Szavát, amely világosságával mutatja a keresztyén élet útját, és kiszolgáltatja a szentségeket. Táplál az Eucharisziával, a bűnbánat szentségével hozza Isten megbocsátását, a betegek kenetével pedig erősít a betegségben.

Az Egyház végigkísér egész hívő életünkön, egész keresztyén életünkön. Ezért feltehetünk magunknak néhány további kérdést is: Milyen kapcsolatom van az Egyházzal? Anyámnak érzem-e, aki segít keresztyén fejlődésemben? Részt veszek-e az Egyház életében, részének érzem-e magamat? A vele való kapcsolatom csak formális, vagy élő-e?

3. És egy rövid harmadik gondolat: Az Egyház első évszázadaiban egy dolog nagyon világos volt: az Egyház, miközben a keresztyének anyja, miközben „létrehozta” a keresztyéneket, őt magát a keresztyének „alkotják”. Az Egyház nem valami tőlünk különböző valóság, hanem úgy kell látnunk, hogy a hívők összességét, mint a keresztyének „mi”-jét: én, te, mi valamennyien az Egyház részei vagyunk. Szent Jeromos írta: „Krisztus Egyháza nem más, mint azok a lelkek, akik hisznek Krisztusban” (Tract. Ps 86: PL26,1084).

Tehát az Egyház anyaságát valamennyien éljük, pásztorok és hívek egyaránt. Néha hallom: „Istenben hiszek, de az Egyházban nem ... Hallottam, hogy »az Egyház mondja« – ez azt jelenti, hogy papok mondják...” – De egy dolog a papok és más az Egyház; az Egyházat nem csak a papok alkotják, az Egyház valamennyien együtt vagyunk! És ha te azt mondod, hogy hiszel Istenben, és nem hiszel az Egyházban, valójában azt mondod, hogy nem hiszel magadban, és ez önellentmondás. Az Egyház mi vagyunk valamennyien: az éppen megkeresztelt csecsemőtől egészen a püspökökig, a Pápáig; valamennyien vagyunk az Egyház,

Isten szemében egyenlőek vagyunk! Mind arra kaptunk meghívást, hogy működjünk együtt új keresztények hitre születésében; arra vagyunk hivatva, hogy nevelőik legyünk a hitben, hogy hirdessük az evangéliumot.

Tegye föl magának mindegyikünk a kérdést: Mit teszek annak érdekében, hogy mások is részedhessenek a keresztény hitben? Termékeny vagyok-e a hitemben, vagy zárkózott vagyok? Amikor újra meg újra mondom, hogy én azt az Egyházat szeretem, amely nem zárkózik be a falai közé, hanem képes kimenni, mozdulni, bizonyos kockázatokat is vállalva, hogy elvigye Krisztust mindenkinek, akkor mindenkire gondolok, magamra, rád, minden keresztényre. Valamennyien vegyünk részt az Egyház anyaságában, hogy Krisztus világossága eljuthasson a föld szélső határaiig. Éljen az Anyaszentegyház!